

Støðan í Føroyum

Hvat heldur Edward so um Føroyar í dag!

Síðani millumbylgjuseðarin varð útbygður hevur hann hoyrt føroyingin, men hann harmast um, at tað í dag eru so mong orð og vendingar, sum hann als ikki kennist við ella skilur.

– Tit eru farin at gera so nógv nýggj orð, sum eg ikki kenni. Tað dámar mær einki.

Edward harmast annars um støðuna í Føroyum. Hann heldur føroyingar sjálvir hava skyldina, at støðan er vorðin so ring.

– Ein hoyrir fólk tosa um loysing. Tað dámar mær einki at hoyra, tí Føroyar klára seg ikki einsamallar. Tit kunnu ikki vera Danmark fyruttan. Sjálvur haldi eg eisini, at føroyingar eru alt ov negativir móti dønnum. Eg haldi, at føroyingar tvørturímóti hava nógv gott at bera dønnum.

Eins lítið og Føroyar klára eg einsamallar, heldur Edward at Skotland klárar seg einsamalt. Honum dámar einki prátið um at gerast sjálvstøðug skotsk tjóð.

– Mær dámar betri, at vit eru saman í einum størri landi sum her Bretlandi. Eisini dámar mær væl EU, tí

tað er ein størri felagskapur av londum.

Edward ivast onga løtu í, at eisini Føroyar áttu at fingið EU-limskap.

Tá vit spurdu hann, hvar hann stendur politiskt sigur hann, at hann altíð hevur verið konservativur. Honum dámar einki Labor, tí teir lova altíð nógv meira enn teir kunnu halda.

Nógv broytt í Føroyum

– Aftur til Føroya?

– Tað verður so bert í feriu. Tað er ikki tað sama at koma til Føroya longur. Alt er so nógv broytt.

Og nú vil konan Margareth fegin hava orðið. Henni dámar væl í Føroyum, men hon er glað um, at Edward valdi at búgva í Skotlandi heldur og dylur ikki fyri, at hon ikki hevði trivst í Føroyum.

Hon minnist, hvussu glað hon varð, tá tey bæði fóru aftur til Aberdeen eftir, at Edward hevði verið sjúkur og tey vórðu noydd at vera í Føroyum í sjei mánaðir.

– Eg minnist so væl ta tíðina í Skopun. Har var alt so primitivt. Har var hvørki WC ella elektrisitet.

Edward tekur orðið: – Tað er so nógv broytt eisini. Eg minnist seinast vit fóru í Skopun í feriu, at eg fór innar at tosa við ein gamlan

Edward nr. 5 fv. umborð á minustrúkara saman við donsku manningini

kenning. Tá segði hann ovfarin við meg:

– Tú er fyrsta fólkíð, sum vitjar meg í langa tíð. Her

kemur eingin inn at vitja hvør annan longur.

– Jú sanniliga er nógv broytt heima, men eg verði

so verandi her í Aberdeen allar mínar dagar sigur Edward Mittelstein at enda í samrøðu við Tíðindablaðið

Sosialin.

Skopuningur við minustrúkara undir krígunum

Edward Mittelstein úr Skopun fór í 1942 til Bretlands at vera við í krígunum móti týskinum. Í bókini hjá Niels Juel Arge, "Teir sigldu úti" er samrøða við Edward Mittelstein. Vit hava fingið loyvi til at prenta samrøðuna.

Í Skotlandi býr skopuningurin Edward Mittelstein. Hann fór úr Føroyum til Bretlands undir seinna heimsbardaga og bað um at sleppa inn í krigsmarinuna. Saman við einum øðrum føroyingi var hann við einum minusópara.

Tá seinna heimsbardagi brast á í 1939, sigldi Edward við »Tjaldrinum«.

Í 1940 fór hann til Grønlands við sluppini »Falkur«, og í 1941 var hann við hesum skipi í sigling við ísfiði til Bretlands.

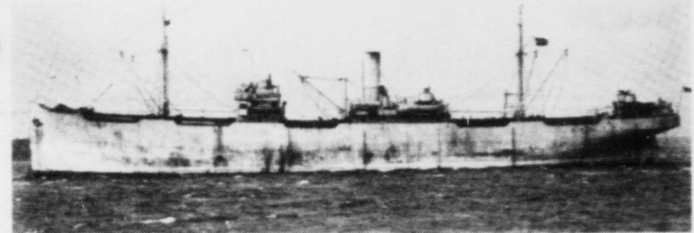
Men hann helt eisini, at hann skuldi gera sín part í hesum náðileysa bardaga um valdið í Europa, og í 1942 fór hann saman við øðrum skopuningi, Sigurði Hentze, niður til Bretlands at søkja tjans í handilsmarinuni.

Tjans við »Uranienborg«

– Vit avgjördu at fara til Newcastle-up-on-Tyne at tekna okkum upp, tí har heldt danska sjómannasambandið til. Bert fyra dagar seinna fingið vit hyru hvør við sín-

Edward við medaljunum hann fekk eftir trúgva tænastu undir krígunum

Uranienborg, sum Edward sigldi við part av krigsárinum.

um skipi.

Sjálvur fekk Edward tjans við tí 6.600 tons stóra danska skipinum »Uranienborg«.

– Tá fyrsta tíðina av ferð okkara vestur um Atlantshav fylgdust vit við eini konvoy á ferð til Canada. Seinni skáksigldu vit móti Bridgetown, Barbados, í vestindsku oyggjunum. Har fermdu vit sukur.

– Dagin fyri, sum vit skuldu sigla, varð ein norskur tangabátur torpederaður úttan fyri Bridgetown. Bretskir torpedubátar bjargaðu teimum, sum fóru á lívi, og fluttu teir inn í Bridgetown, sigur Edward frá.

Mistu nógv skip í Atlantshavi

– Vit skáksigldu dagin eftir við fullari ferð móti Key West, Virginia, USA, at bíða eftir øðrum skipum. Har lógu vit í tveir dagar og sigldu so til Halifax í Canada.

– Har savnaðust so fleiri skip, og síðani sigldu vit í konvoy úr Halifax við kós móti Glasgow.

– Vit mistu nógv skip úr konvoyini, sum vórðu søkt av týskum kavbátum, ið lógu og lúrdu eftir farnaskipunum í Atlantshavin-

um.

– Eg minnist væl, at eg var á útkíkk, tá ið nr. 2 um okkara stýrborðssíðu fekk ein torped og fór í luftina. Nr. 2 um bakborðssíðu fekk eisini ein torped, sum eg sá fara lúkst tvørtur við hekkuni hjá okkum.

– Tað ringasta av øllum í slíkum førum var at siggja menn á sjónum og hoyra teir rópa um hjálp, tí vit kundu ikki bjarga teimum. Vit høvdu ikki loyvi at steðga.

– Slíkar sjónir kann ein ikki gloyma. Vakni enn ofta á nátt við rópi, tí eg havi droymt um slíka hending.

Sigldi eisini við »Empire Knight«

Eitt ár eftir, at Edward og Sigurd fóru niður til Bretlands, mynstraðu teir við »Empire Knight«. Georg Dahl mynstraði við teimum. Edward var á hesum skipi einar sjei mánaðir í 1943, og tá sigldu eisini triggir aðrir føroyingar við.

Ein var Elias Petur Olsen frá Gøtugjóv, annar var annar stýrimaður Johannes Olsen úr Norðdepli og triði Tummas, Tommurin, teir kalla, úr Skálavík.

– Vit sigldu úr Glasgow til Halifax eftir ordrum. Fóru úr Halifax til St. John,

New Brunswick, Canada, har lastaðu vit krigsútgerð.

– Í juli mánað fingið vit skema umborð, har spurt varð, um vit vildu fara sum sjálvbodnir í donsku deildina í bretska Royal Navy. Eg var tann einasti umborð, sum fylti skema út.

Teknaði seg til krigsmarinuna

– Eg var við ein túrafaturat til Canada, og vit komu aftur til Liverpool. Í Liverpool lá eitt bræv til mín. Skiparin segði við meg, at hann visti hvaðan brævið var, men eg »behøvdi« ikki at fara. Eg svaraði, at eg ætlaði mær at fara.

– Eg fór so til London. Har kom eg saman við øðrum donskum sjómönnum, sum eisini skuldu fara í krigsmarinuna.

– Vit vórðu læknakannaðir o.t., og allir kláraðu tað. Vit vórðu so sendir til Skegness at fáa uniform. Síðani á tveggja mánaða venjing. Hadaði vórðu vit sendir til Plymouth og síðani um borð á minustrúkarar.

– Á sumri 1944 vórðu vit átta frá donsku deildini í Royal Navy saman við fyra belgiarum sendir á eina Commando Course veni-

Framhald á síðu 15